

De verborum significatione

De verborum significatione. ca. I

Ti. XI

Go^mmens. v. in consilio vienenſi.
Xui de padiso. dixit: Rigabo horū
plantationū: alt ille celestis agrico
la: qui vere fons sapientie xp̄ni dei a
p̄e in p̄e manēs genitū ab eterno: nouissime
dieb̄ istis fabricāte sanctoſpiritu in vtero vir
ginis caro factum exiuit hō ad opus ardū re
dēptionis humani generis pagendū: exēplar
sequēdo celestis vite p̄bēs hoībus ſemetipm.
Verū qz plerūq; mortalis vite ſollicitudinib;
nibus preſlus homo mentis aspectu ab exēpla
ris hm̄oi intuitu diuertebat verus noster Sa
lomon in ſolo militantis ecclēſi hortum volu
ptatis inter ceteros quendam fecit a pcelloſis
mūdi fluctibus elongatū: in quo quietius ac ſe
cūrius vacaref: contēplādis ſeruādisq; hm̄oi
operibus exemplarijs in hūc mūdū introiuit
ip̄e: vt rigaret ip̄m ſecūdis aquis ſuālis gra
tie t doctrine. Hic hortus ſi qdē eft fratrū mi
noꝝ ſancta religio q muris regularis obſeruā
tie firmiter vndig circumclauſa: intra ſe ſolo
contēta deo adornaſt abunde noueltis planta
tionibus filioꝝ. Adhunc veniens dilectus dei
ſilius mortificantis p̄nīe myrrham metit cum
aromatibus: q ſuauitate mira vniuersis odo
rem atrahentis ſanctimonie circumfundunt.
Hec eſt illa celeſtis vite forma t regula quā
deſcripſit ille p̄fessor christi exim⁹ ſanctus Frā
ciscus: ac feruādam a ſuis filiis verbo docuit
pariter t exēplo. Quia vero dicte ſancte regu
le professores ac emulat̄ pres deuotif: vt alium
nī tveri filii tanti patris affectabant ſicut t fer
uenter affectant ad puerū t ad plenā p̄missam
regulā firmiter obſeruare. Attendentes que
dā que dubiū poterāt afferre ſenſum in ip̄is re
gule ſerie cōtineri: p̄ ipſorum declaratione ba
benda recurrerūt prudēter olim ad apicē apo
ſtolicē dignitatē: vt certificari per ip̄am cuius
pedibus etiā per ip̄am regulam ſunt ſubiecti:
poſſet dño pulſis cunctis dubijs cū plena cha
ritate cōſcientie deſeruire. Horum autem p̄ijs
ac iuſtiſ ſupplicationib; plures p̄deceſſores
nī romani pontifices ſucceſſive ſicut dignum
erat applicantes aures t animū declarauerūt
ea que dubia videbantur: ediderunt non mu
la et aliqua concesſerunt: ſicut expedire vide
bant fratrum cōſcientijs ac pure obſeruantie
ſtatus. **V**erū qz plerūq; vbi culpa nō eſt
eam timere ſolēt cōſcientie timorate: que in via
dei quodcūq; deuīi expaſſeſſunt non ſunt ad
plenū ex dictis declarationib; dictorū om
niū fratrum cōſcientie quietate: quin circa ali
qua ad regulam ipſorūq; ſtarū p̄tinentia dubi
tationū in ipſis fluctus aliqui generenſ t ori
antur: ſicut ad aures nīas pluries t de ꝑplu
ſib; in publicis t p̄uatis p̄ſtitorij eſt platiſ.

Quapropter p̄ ip̄os frēs nobis extitit humi
liter ſupplicatiū: q̄tenus p̄dictis dubijs q̄ oc
currerūt: t q̄ p̄fit occurrere in futurū adhibe
re oportuna declarationis remedias: de beni
gnitate ſediſ apliſce curarem⁹. **M**os igif
cui⁹ anim⁹ ab etate tenera pia deuotio eſſet
buſt ad hm̄oi professores regule t ad ordinē
ipſum totūmū aūt ex coi cauſa pastoralis re
giminiſ: quā īmeriti ſuſtinenmuſ ad ip̄os fo
uēdos dultius t attētius gratiosis fauorib;
pſequēdoſ: tāto puocamur ardētius quā
to frequētius intēta mente reuolutius ſru
ctus vberes: quos ex corū exēplari vita et fa
lutari doctrina tota vniuersali ecclē ſtūne
cerinuſ: puenire: tā pia ſupplicatiū intentione
cōmoti ad pagendū diligenter q̄ petiſ
ſtudia nīa duxiſmus ſuertēdaipſaq; dubia
per plures archiep̄os t ep̄os et in theologia
magiſtros t alios līatos prouidos t diſcre
toſ examinari fecimus diligēter. **C**ū igif
in primis ex eo q̄ in vice regule p̄ncipio ha
bet. Regula t vita fratrū minorū: hec eſt ſez
dñi noſtri Iesu christi ſancti euangeliū ob
ſeruare in obedientia vīnēdo ſine p̄prio t in
castitate. Itē inſra. Finito x̄ anno p̄bati
onis recipiant ad obedientiā p̄mittentes vi
tam itā ſemp t regulā obſeruare. Itē circa
ſinē regule paupertatē t humilitatē t ſanctū
euangeliū dñi noſtri Iesu christi: q̄ firmiter
pmiſſimus obſeruemus. Fuit heſitatum an
fratres eiusdem ordinis ad omnia tam prece
pta ꝑ consilia euangeliū ex profiſione ſue re
gule teneantur. Quibusdā dicētibus q̄ ad
omnia: alij autē aſſerentibus q̄ ad ſola illa
tria ſilia: videlicet vīnere in obedientia: in ca
ſitate t ſine p̄prio: t ad ea que ſub xp̄bis ob
ligatorij ponūt in regula obligāt. **M**os
circa hūc articulū p̄deceſſorū nīorū veſtigij
inherenteſ: ip̄m̄ articulū quo ad aliquid cla
rius pſequenteſ dicte heſitationi duxiſmus
rēpōndēdū: q̄ cum votū determinatū cuius
libet habeat cadere ſub certo vouens regula
nō p̄dī teneri ex vi voti hm̄oi ad ea ſilia
euāgelica que in regla nō ponunt. **E**t
quidam Frācisci cōditoris regule hec p̄baſ
tuſſe intentio: ex hoc q̄ quedam euāgelica
consilia in regula poſuit alij pretermiſſis.
Si enim per illud verbum regula t vita fra
trum minorū hec eſt tē. intendiſſet eos ad
ea ſilia euāgelica obligare ſupfluere nuga
torie: quedā eoz ſuppreſſis ceteris in regula
expōſiſſet. **C**ū autē natura ternini reſtricti
ui hoc heāt q̄ ſic excludit ab ip̄o extranea q̄
cūcta ad ip̄m p̄tinetia excludit. Declaram⁹ et
dicimus q̄ dicti frēs nō ſolū ad illa tria vota

vñ absolute accepta ex p̄fessōe sue regule ob/
ligāt: sed etiā tenēt ad ea oīa ip̄lēda q̄ sunt p̄ti
nētia ad hec tria q̄ regula ipsa ponit. Itē si ad
hec tria pdic̄ra tñ precise t nude p̄mittētes se
fuare regulā viuēdo in obediēta castitate t si
ne p̄prio: et nō etiā ad oīa p̄tēta in regla q̄ hec
tria modifičat arrarēt: p nihilō t vane p̄ferre
ren̄t hec x̄ba: p̄mitto lḡ hāc regulā obserua/
re: ex q̄ ex his x̄bis nulla obligatio nascere. Itē
Hec tñ putādū est q̄. b. Frācis̄ p̄fessōes hu/
iis regle q̄tū ad oīa p̄tēta in regla modifiča/
tia tria vota: seu ad alia in ip̄a exp̄ssa int̄ēderit
eq̄liter esse obligatos: q̄n pot̄ apte discernit:
q̄ q̄ ad qdā lpoꝝ ex vi x̄bi trāgressio est mor/
alis: t q̄ ad qdā alia nō. Cū ad qdā lpoꝝ ver/
bū apponat p̄cepti vel eq̄pollentis eidē t q̄ ad
aliq̄ x̄bis alijs sit p̄tent̄. Itē q̄ p̄ter ea q̄ exp̄
se x̄bo p̄cepti ac exhortatiōis seu monitiōis po/
nunt̄ in regula: nonnulla x̄bo impatiū modi
negative vel affirmatiue apposito inferunt̄: ha/
ctenus extitit dubitatū: an teneren̄t ad ista vt
ad hātia vim p̄cepti. Et q̄ vt intellexiū nō mi/
niūt̄ hoc dubiū: sed augēt̄ ex eo q̄ felicis recor/
datiōis Mico. papa. iiii. p̄decessor n̄ nosc̄t de/
clarasse: q̄ frēs ipsi ex p̄fessōe sue regule sunt
astricti ad ea p̄silia euā gelica: q̄ in ipsa regula
p̄ceptorie vel inhibitorie seu sub x̄bis eq̄pollē/
tibus exp̄munt̄: et nibilominus ad eoz oīm ob/
seruatātā q̄ ipsis in eadē regula sub x̄bis obli/
gatoriis inducunt̄: supplicauerūt p̄dicti frēs vt
ad lpoꝝ p̄scientias seruadas declarare: q̄ h̄oꝝ
cēseri debeat p̄ceptis equipollētia ac obligato/
ria dignaremur. Nos itaq̄ q̄ in sinceris horū
p̄scientiis electamur: attēdetes q̄ in his q̄ aie/
salutē respiciūt ad vitandos graues remorsus
p̄scie ps̄ securior est tenēda: dicimus q̄ lz frēs
nō ad oīum q̄ sub x̄bis impatiū modi ponun/
tur in regula sicut ad p̄ceptoꝝ seu p̄ceptis eq̄/
pollentiu obseruatātā teneant̄. Expedit tñ ip̄is
fratrib̄ ad obseruādā puritatē regule t rigorē
q̄ ad ea sicut ad equipollentia p̄ceptis se noue/
rint̄ obligatos: q̄ hic inscriūt̄ annotant̄. Ut aut̄
hec q̄ videri p̄nt̄ eq̄pollentia p̄ceptis ex vi x̄bi
vel saltez rōne materie de q̄ agit: seu ex vtrōz
sub cōpēdō habent̄: declaramus q̄ illud qd̄
ponit̄ in regula de nō habēdo plures tunicas
q̄ vñā cū caputio t allā sine caputio. Item de
nō portādis calciamētis: t nō equitādo extra/
casuz necessitatēs. Itē q̄ frēs vñibus induant̄.
Itē q̄ leunare a festo oīm sc̄toꝝ vñq̄ ad nata/
le dñi t in sertis feriis teneant̄. Itē q̄ clerici fa/
ciāt diuinū officiū fm̄ ordinē ro. cc. Itē q̄ mi/
nistri t custodes p̄ necessitatibus infirmoz et
fratrib̄ iugdēdā sollicitā curā gerāt. Item
q̄ si q̄ frēs in infirmitatē cēderit: alijs fra/
tres debēt ei seruire. Itē q̄ frēs nō p̄dcent̄ in

ep̄atu alieuī ep̄i: cū ab eo illis fuerit ȳdicta.
Itē q̄ null̄ audeat penit̄ poplo p̄dicare: ni/
si a generali ministro vel alijs q̄b̄ fm̄ decla/
rationē p̄dicta id cōpetit fuerit examinat̄ ap/
probat̄ t ad hec institut̄. Itē q̄ frēs q̄ cognosc̄
serēt se nō posse p̄miss̄ regula sp̄ualiter ob/
seruare: debeat̄ et possint̄ ad suos ministros re/
currere. Itē q̄ oīa q̄ ponit̄ ī regla ad formā
habit̄ tā nouitioꝝ q̄ etiā p̄fessōz: necnō ad
receptionis modū ac p̄fessionē spectātia nisi
rōsp̄ientib̄ q̄ ad habitū nouitioꝝ sicut dicit̄
regula fm̄ deū aliter vidēat̄. Hec inq̄ oīa sūt
a fratribus tā q̄ obligatorie obseruāda. Itē
ordo cōtēr sentit̄ tenet et tenuit ab antiquiꝝ: q̄
vbiciōs ponit̄ in regla hoc vocabulū teneat̄
obtinet̄ vim p̄cepti: et obfūari debet a fratribus
sic tale. Letet̄ q̄ christi p̄fessōz p̄dict̄ agēdo
rū ac fūādōz circa recipiēdoꝝ ad ordinē mi/
nistri fratrib̄ modū p̄bēs: dixit in regla q̄
caueat̄ s̄is t eoz ministri: ne sint folliciti de/
reb̄ suis tp̄alib̄: vt libere faciat de eis q̄cqd̄
ip̄is a dñs fuerit inspirati: licetia tā habeat̄
ipīi mīst̄i mītēdī eos ad alijs deū timetes li/
p̄siliū rēgrāf̄ q̄ p̄silio sua bona paupib̄ ero/
get. **D**ubitauerūt t dubitabāt mīst̄ fratrib̄
an liceat̄ ip̄is d̄ bonis igrediētū q̄cqd̄ recipi
si donec̄: t si ad dādū p̄sonis t ouentib̄ pos/
sint̄ eos iducere sine culpa: si etiā ad dispone/
dū de distributione rex talūs debeat̄ ip̄i mīn/
istri seu frates dare p̄siliū vbi ad p̄sileđū aliq̄
q̄ ex ip̄is ad q̄s igressū mītēdī: possint̄ ido/
nei teneant̄. **N**os aut̄ p̄siderātē attēt̄ in
tēdissē letīm Frācis̄ sue regle p̄fessōes q̄s
fundauerat̄ in maxime paupertate ab effectu
tp̄alii rex lpoꝝ igrediētū p̄ dicta x̄ba sp̄alī
t totaliter elōgare vt q̄tū est: ex p̄te fratrib̄
lpoꝝ receptio ad ordinē sācta t purissima ap/
pareret̄: ne aliquo mō oculū videren̄t h̄bre
ad bona eoz tp̄aliz: s̄ ad ip̄os tñ diuinō ser/
uitio mācipādos. dicim̄ oīno debere tā min/
istros q̄ frates ceteros a dict̄ inductōib̄ ad
sibi dādū t fūasimib̄: necnō t a dādīs circa
distributione p̄siliū abstinere: cū p̄ hoc ad ti/
metes deū stat̄ alterī mītē debeat̄ nō ad fra/
tres vt vere cūct̄ p̄tēat̄ esse tā salubris insti/
tuti p̄ni studiosi celatores seduli et perfecti.
Cū x̄o facere de reb̄ suis q̄ dñs inspirabit̄
ip̄am t regula ingrediētib̄ liber velit eē: nō
videat̄ q̄n liceat̄ eis recipi. p̄sideratis sez eoz
necessitatibus t moderaminib̄ declaratiōis
tā dicte: q̄d de bonis suis intrās sicut t cete/
ris paupib̄ p̄ modū elemosyne libere velit
dare. Lauere tñ in acceptōe oblatoꝝ talūs de/
ce frēs: ne ex receptorū quantitate notabili
p̄sumi possit sinister oculū tra ip̄os. Prete/
rea cū dicat̄ in regla q̄ illi q̄ lā p̄misserūt obe

etentia habeat vna tunica cū caputio & aliā si ne caputio q̄ h̄re voluerint. Itē q̄ fratres oēs vestimentis vilibus induant. Mosq̄ p̄dicta averba declarauerim⁹ equipollere p̄ceptis: yolētes hic determinari plenius dicim⁹ q̄tū ad numerū tunicarū q̄ plurib⁹ vti nō licet nisi in necessitatib⁹ q̄ haberet p̄t ex regula: fm q̄ h̄c passū memoratus p̄decessor nr̄ plenius declarauit. vilitatē aut̄ vestiū tā habitus q̄ interioꝝ tunicaꝝ illā intelligi debere dicim⁹ q̄ fm s̄ fuerit di nēvel s̄ditionē p̄tē debeat q̄tū ad colorū pan ni & p̄cū vilitatis merito reputari: nō el q̄ ad regiones oēs p̄t determinatus vnuſ modus in talib⁹ assignari. Mōti etiā vilitatis iudicium ministris et custodib⁹ seu guardianis duxim⁹ comitēdū: coꝝ sup b̄ p̄scientias onerātes: ita tñ q̄ seruit in vestiū vilitatē. Quoꝝ etiā mini stroꝝ custodū & guardianorū iudicio eodē mō relinquimus: p̄ q̄ necessitate possint ipi frēs calclamenta portare. Deinde cū duob⁹ t̄pibus annotatis in regula sc̄z a festo oīm sc̄torū v̄s̄z ad nativitatē dñi et maxime q̄dragessime in q̄bus leiuunare tenent inseratur in eadē regula. Alijs aut̄ t̄plb⁹ nō teneant nisi sexta feria leiuunare: et ex hoc voluerunt alijs dicere q̄ dicti ordinis frēs nō tenent nisi ex p̄decētia ad alia leiuunia q̄ ad ista. Declaramus debere intelligi eos nō teneri ad leiuunia alijs t̄plb⁹ p̄ter q̄ in ieiuniis ab ecclia cōstitutis: nō est enī veritas q̄ vel institutoꝝ seugle vel etiā cōfirmatoris absoluere ipos intēderit a fernādis illis leiuunis ad q̄ de cōi statuto ecclie obligans ceteri christiani. Porro cū dic̄ sanc̄us voles frēs suos suꝝ oīa a denariis seu pecunia esse totaliter alienos: p̄cepit firmiter fratrib⁹ vniūlis vt nullo mō denarios vel pecunia recipiat p̄ se vel p̄ interpositam personam istumq̄ articulū declarās idē p̄decessor nr̄ casus & modos posuerit: q̄bus seruat̄is a fratrib⁹ nō possint dici nec debet p̄ se vel p̄ aliū pecunie receptores q̄ regulā vel sui ordinis puritatē: dicimus frēs teneri ca uere sumope q̄ p̄ alijs causis t̄ s̄ modis alijs q̄ ponat dici predecessoris nr̄ declaratio ad dātes pecunias siue deputatos nuncios nō recurrat: ne si secus ab ipis artetā fuerit trans gressores p̄cepti & regule merito possint dici. Hā vbi alicui aliquid generaliter phibet qđ ex p̄se nō p̄cedit intelligi denegatū. Quo circa q̄stus oīs pecunie ac oblationum pecuniarū re ceptio in ecclia vel alibi cīpi seu trūci ordina ti ad offerētū seu donatū pecunias reponendos: neenō & quicunq̄ recursus aliis ad pecunias seu habētes ipas q̄ p̄ declarationē predicitā nō p̄cedit. Hec in q̄ oīa sūt cīs simpliciter interdicta. Cū etiā recursus ad amicos specia les exp̄ssisse tñ in duob⁹ casib⁹ fm regulā p̄ce

daf. videlice p̄ necessitatib⁹ infirmorū & fratrib⁹ induēdis idq̄ pie & rōnabiliter considerata necessitate vite ad alias necessitates frat̄ p̄ tē occurrētes cessantib⁹ elemosynis seu etiā ingruētes sepedict⁹ p̄dict⁹ p̄decessor du rerit extēdēdū. Attendat frēs p̄fati q̄ p̄ nullis causis alijs p̄dictis sib⁹ in via v̄lalib⁹ recurrere l̄z cīs ad amicos hmōi siue sint dā tes pecunias seu deputati p̄ ip̄os: siue nūc̄ vel depositarij seu quis alio noīe appellen̄: etiā si p̄cessi p̄ eadē declarationē modi circa pecunia itegre fuarēt. Deniq̄ cū idē p̄fessor sume affectauerit sue regle p̄fessores totalis esse abstractos ab effectu & desiderio terreno rū & specialis a pecunia & el⁹ v̄su totalis inex pross: sicut p̄bat phibitio de recipiēda pecu nia in regla sepl⁹ repetita: curare frēs vigilā ter necesse est q̄ cū ex causis p̄dictis & modis h̄bites pecunias deputatas p̄ ip̄os necessitatibus recurrere oporebit: ad tenētes ipas q̄ cūq̄ hi fuerint p̄incipales vel nūc̄ in oībus sic le gerāt̄oꝝ se cūctis ostendat in dīcīs pecu nīs sicut nec habēt penit⁹ nil h̄re. Quapropter p̄cipere q̄ & q̄liter pecunia expendat: cō putūq̄ exigere de expensa: cā quocūq̄ rep̄tere siue deponere aut deponi facere capsulā pecunie vel el⁹ clanē deferre: hos act⁹ & cōs̄ miles sibi frēs illicitos esse sciāt. Predit̄a enī facere ad solos dños p̄tinet qui dede rūt & eos q̄s ip̄i deputauerūt ad hoc ipsum. Idrolinde cū vir sanct⁹ paupratis p̄misit in regla modū exprimēs dixerit in eadē: frēs nihil sibi appropriant nec domū nec locū nec aliquā rēsēdē tanq̄ pegrini & aduene in hoc seculo in paupertate & hūilitate dñō famulat̄es vadat̄ p̄ elemosyna p̄fidēter. Sicq̄ declaratum extitit p̄ nōnullos p̄decessores nōros romanos p̄tifices hāc appropiationē intelligi debere tā in speciali q̄ etiā in cōi p̄ter qđ & rex oīm p̄cessax oblatax & donatax fratrib⁹ q̄s t̄ q̄rū v̄sum facti. s. ordini vel t̄pīs frībus l̄z h̄re p̄prietate & dominū in se et ro. c. rece perit dimissō ipīs fratrib⁹ in cīs t̄fīmō v̄luz facti simplicis ad nr̄m fuerūt deducta examē q̄ in ordine fieri diceban̄ t̄videban̄ p̄dicto voto & p̄mitati ordīs repugnare. videlicet ea p̄sequeb̄ur ex ipīs q̄ remedio credim⁹ indige re: q̄ si institui heredes nō solū sustinēt l̄z p̄ curat̄. Itē q̄ reddit⁹ annuos recipiūt iterdū in tā notabili q̄titate q̄ suēnt̄ h̄bites tota liter inde viuūt. Itē q̄ cū ipsoꝝ negocia etiā p̄ rebus t̄pibus in curis agitant: assistūt aduocatis & procuratorib⁹: & ad inuestigādū eosdē se ibidē p̄sonaliter repreäsentant. Itē q̄ cū executioꝝ v̄lmarū suscipiūt voluntatū & gerūt: seq̄ intromittat q̄nq̄ de usuraz vel

Liber

V

male ablatorum dispositionibus seu restitutionibus faciendis. Itē q̄ alibi nō solū excessiuos hortos sed etiā vineas magnas habēt: de quibus tam de oleribus q̄ devino multū colligit ad videndū. Itē q̄ tib⁹ messium vel vīnde miarū sic copiose granū & vīnū mēdicādo vel aliud emēdo colligunt⁹ a fratrib⁹ & in cella rīs et granarijs recōdūnt q̄ p̄ anni residuū et absq̄ eorū mendicatione possunt trāsligere vitam suā. Itē q̄ ecclias vel alia edificia faciunt vel peurant fieri in cōtitate & curiositate figure ac forme ac sumptuositate notabiliter excessua: sic quod nō vident⁹ habitacula pauperū sed magnatū. M̄aramenta etiā ecclesiastica in plerisq̄ locis tam multa habēt & tam notabiliter preciosa qđ excedit in his magnas ecclias cathedrales. Equos insug et arma eis oblata in funeralibus recipiunt: indistincte tū cōmunitas fratrum & specialiter rectores ipsius ordinis asserebat q̄ predicta seu plura ex ipsius in ordine nō siebat, q̄ si qui reperiunt⁹ ret in talibus regide puniunt⁹ necnō p̄tra talia ne siant: sunt facta plures ab antiquo statuta in ordine multū strīcta. ¶ Cūpientes igī nos ipsoꝝ fratrū puidere p̄scientijs & cūcta dubia cōtū possibile nobis est de ipsoꝝ pectoribus remouere: ad predicta modo qui sequit⁹ respōdemus. ¶ Cū enī ad veritatē vite p̄tinat: vt id quod exteri⁹ agit̄ interiore⁹ mentis dispositionē & habitū representet: necesse habēt fratres qui se ex p̄cipiōne tanta a t̄paliis abstraherunt: ab omni eo q̄ dicte expropriatiōi esset vel posset videri cōtrariū abstinere. Quia igī in successiōibus transit nō solū vīsus rei: sed et dominū suo tpe in heredes. ¶ Fratres autē prefati nīb⁹ sibi in speciali acquirent̄ vel eoz ordini possunt etiā in cōmuni. Declarādo dicimus q̄ huiusmodi que etiā ex sua natura indifferēt̄ ad pecunia et etiā ad via mobilia et imobilia se extendunt: p̄siderata sui puritate voti nulla tenus sunt capaces: neq̄ licet eis valozen⁹ hereditatum talium vel tantam earū partem: q̄ presumi posset hoc in fraudez fieri: quasi sub modo et forma legati dimitti sibi facere vel sic dimissa recipere: quin potius ista sic fieri ab ipsi⁹ simpliciter phibem⁹. ¶ Cū q̄nq̄ annui redditus intra imobilia censeant⁹ a iure: ac huiusmodi redditus obtinere paupertati et mendicitati repugnet: nulla dubitatio est q̄ predictis fratrib⁹ redditus quoſcūq̄ sicut et possessioñes vel eoz etiā vīsum: cū eis nō reperiāt̄ cōcessus recipere vel habere p̄ditioꝝ p̄siderata ipsoꝝ nō licet amplius: cū nō solū quod malū esse dinoscit̄: sed etonne quod specie habeat mali sit a viris p̄fectis specialiter cōtandū. Ex talib⁹ autē assentientis in curijs & instigationibus cū de

rebus agit̄ in ipsoꝝ cōmoda cōuertēdis credunt̄ verisimiliter ex his que foris patet de q̄bus habent homines indicare in ip̄is rebus fratres et assistentes aliquid querere tanq̄ suū nullo modo debet hīmōi voti & regule p̄fessores se talibus curijs & litigiosis acribus imiscere: vt et testimonij habebat ab his qui foris sunt et puritati satisfaciant voti sui ac evitent̄ p̄ hoc scandalū. Primo p̄. Verūtiā cū dicti ordinis frēs nō solū a receptione p̄prietate dōis sine vīsu ip̄is pecunie: verūtiā a cōtraxione qualibet ip̄is⁹ et ab ea sine pentus alieni: quēadmodū sepedictus p̄decessor n̄e in declaratōe huiusmodi regule plane dixit. ¶ Cūq̄ dicti ordinis p̄fessores q̄ p̄ nulla retpali possunt in iudicio experiri predictis fratrib⁹ nō lī nec cōpetit: quin potius p̄siderata sui puritate status debet sibi scire interdictu⁹ qđ hīmōi executionibus & dispositiōnibus se exponat. Cū hec igī sepius absq̄ litigatione & p̄tractione vel administratione pecunie nequeat expediri. Verūtiā in his exequēdis dari p̄siliū ip̄oꝝ statui non obſtitit: cū ex hoc ipsi⁹ circa bona t̄palia nulla iurisdictio actio in iudicio sine dispensatione tribuatur. ¶ Licet nō solū sit licitū: sed et multū cōueniens rationi: quod fratres q̄ in laboꝝibus spūalibus orationis & studijs sedule occupā turboros et areas habeant cōpetentes ob reccolitionē vel recreationē sui: et interdum ad seipsoꝝ post labores hīmōi corporaliter deducendos: necnō ad habēda necessaria hortalicia pro seipsoꝝ habere st̄tū hortos aliquos et colan̄t ac olera & alia hortalicia precio disperbarū: necnō et vinea repugnat̄ sue regule & ordinis puritati: fin qđ dictus predecessor declarauit̄ etiā ordinavit̄ quod si talia ad vīsus prime dictos vīputa agrū vel vineam ad colendū & consumpta fratrib⁹ legarent̄: per omnē modū fratres a receptione talium abstineret̄: cū etiā premissa habere vt preciū fructū suis t̄pibus habeant̄ trad naturam & formā puentū appropinquet. ¶ Rursus cū predictus sancrus taz in exemplis vite q̄ verbis regule ostenderit̄ se velle quod frēs sui & filii diuine p̄udentie innitētes suos indeā iacerent cogitatus: qui volueres celi p̄scit̄: que non congregant̄ in horrea seminant nec metunt: non est verisimile voluisse ipsum eos habere granaria vīl cellaria vīl quotidianis mēdicationibus deberet sperare posse transligere vīta suā. Et idcirco non extimore leui laxare se deberet ad p̄gregatōes & obseruationes hīmōi faciendas: sed tunc tñi cū c̄set multū eridibile ex tā exp̄ts q̄ non possent vite necessaria alter inuenire: hoc aut̄ minis-

De verborum significatione

Ti. XI

stroū ē custodū simul ē separatim in sūtē ad ministratōibus ē custodiū guardianī t̄ dū orū de punctu loci discretorū sacerdotū t̄ antiqrū in ordine fratrū cōsilio t̄ assensu du xerim⁹ iudicio reliquēdū: eoz sup h̄ specialiter scientias onerates. Hinc est etiā q̄ cū vir sanct⁹ fratres suos in paupertate summa ac hūilitate fundare voluerit: q̄ ad affectū pariter et effectū: sicut fere regula tota clamata: quenit ip̄is q̄ nulo mō deinceps fieri faciat vel fieri sustineat ecclēsias vel alia q̄cūq̄ edificia: q̄ p̄siderat fratrū inhabitatiū numero excessiuā in multitudine t̄ magnitudine debet reputari. Ideoq̄ volūmus q̄ vbiq; in suo ordine deinceps t̄ p̄petratū hūilib; edificijs sint p̄stētūne huic rati paupertati p̄missa qđ oculis h̄riū foris clamet. **N**evis etiā paramēta t̄ vasa ecclēstica ad honore diuini nōis ordinēt̄: ppter quē oīa fecit ip̄e de us: tñ q̄ absconditorū est cognitor ad animū sibi ministratō respicit p̄ncipalit̄ nō ad manū: nec p̄ illas sibi vult seruiri: q̄ suoz seruitoꝝ p̄ditōi t̄ statui dissonarēt̄: ppter qđ sufficere debet eis vala t̄ paramēta ecclēstica decētā in numero t̄ magnitudine sufficiētia cōpēctēt. sup fluitas aut̄ aut nimia p̄cōstitas vel q̄cūq̄ curiositas in his seu alijs q̄buscūq̄ nō p̄ ipsorū p̄fessiōi vel statui quenire: cū enī hec sapiat thesauriātionē seu copiā: pauprati tāte q̄ ad humānū uidēcū berogat manifeste. Quapropter p̄missa seruari a fratribus volūm⁹ t̄ mādam⁹. **C**irca equoꝝ vero t̄ armor oblationes illud decernimus in oībus t̄ p̄ oīa obseruādū: qđ p̄ declaratiōnē p̄dictā in pecuniarīs noscīt elemofynis diffinūt̄. Ex p̄missis aut̄ succreuit nō p̄ay scrupulosa q̄stio inter frēs: videlz vtrū ex sue p̄fessione regule obligant ad artū t̄ tenuētue pauperē vsum rerū. Quidusdā ex ip̄is credentib; t̄ dicentib; sicut q̄ ad dominū rerū hūit ex voto abdicationē artissimā: ita ip̄is q̄ ad vīlū aritudo maxima et exilitas est indicta. Alijs in oītrātū asserētib; q̄ ex p̄fessiōe sua ad nullū vsum pauperē q̄ nō exprimāt in regula obli gant: sicut teneant ad vsum moderatū t̄pēratī: sicut et magis ex condecētī q̄ ceteri christiani. **V**olentes itaq; scientiarū p̄dictorū fratrū p̄uideri quieti t̄ his alterationib; sine dare declarādo dicim⁹: q̄ frēs minores ex p̄fessiōe sue regule sp̄aliter obligant ad artos v̄lus seu paupes q̄ in ip̄oꝝ regula p̄tinēt̄ t̄ eo obligatiōnis mō sub q̄ p̄tinēt̄ seu ponit regula dictos v̄lus. Dicere aut̄ sicut aliq; asserere p̄libent q̄ hereticū sit tenere vsum pauperē includi v̄l nō includi sub voto enāglice paupertatis: presumptuōs et temerariū iudicam⁹. Denū q̄ ex eo q̄ dicta regula p̄ q̄s v̄bī fieri debet ministrī generalis electio tradēs nullā fecit de mīstrorū

p̄uincialū electōe vel institutiōe penit⁹ men tionē: orīri sup h̄ poterat dubitatio iter frēs. **M**os volentes posse ip̄os clare ac secure pcedere in oīb; factis suis: declarām⁹ statuī mus etiā t̄ ordinām⁹ in bac p̄stitutiōe in ppe tuū valitūra: vt cū alicui p̄uincie de mīstro fuerit p̄uidēdū: ip̄is⁹ mīstri electio penes capitulū p̄uinciale recideat: quā idē caplū die sequentiō q̄ fuerit oīgregatū facere teneat. Ip̄is⁹ aut̄ electoꝝ p̄firmatio ad mīstrū p̄tineat generalē. **E**t si qđē ad electionē hmōi p̄ for mā scrutinū p̄cedat: vōs in diūla diūlis ele ctōes plures i discordia celebrari p̄tingat: il la q̄ a maiori p̄tē caplū nūero nulla celi v̄l me rit̄ collatōe aut p̄sideratōe habita fuerit cele brata: exceptōe seu h̄dictōe q̄cūq̄ alteri⁹ pris nō ob p̄dictū gnālē mīstrū de cōilio p̄scritorū de ordine: prius tñ ex officio p̄ut spectat ip̄m diligēti examinatōe p̄missa: p̄firmat vel etiā infirmat p̄ut eis fin dē v̄lsum fuerit expediret̄ sī fuerit infirmata ad capitulū p̄uinciale electio huīlē reuertat̄. **C**eterū si capi tulu memoratū die p̄dicta mīstrū eligere p̄termittat: extunc mīstrū p̄uincialis p̄fisio ad gnālē mīstrū libere decoluat̄. **C**terū si mīstro p̄dictē t̄ caplo gnālē p̄ ex certa mani festa ac rōnabiliū cā videreſt̄ aliquā i p̄uincijs v̄ltramariñis hybernię grecię seu romę: in q̄ bus hacēt̄ alius p̄uidēdī modus dicit ex cā certa t̄ rōnabilit̄ fuisse seruat̄: expedire mīstrū p̄uinciale p̄ mīstrū gnālē cū p̄bōꝝ ordinis p̄silio p̄t̄ q̄ p̄ caplū p̄dicti electōez p̄fici in p̄uincijs hybernię etiā v̄ltramariñis irrefragabiliter. In romanaꝝ v̄l grecia q̄nī mīster dicit p̄uinciale morereſt̄ vel absoluereſt̄ citra mare: illa vice seruat̄ absq; dolo partia litate t̄ fraude: sup quo eoz p̄scientiae onera mus qđ sup hoc dicit̄ minister cū dīctorū p̄bōꝝ p̄silio du xerit ordināndū. In deſtitutōe v̄o dīctorū mīstrorū p̄uincialiū seruari volūmus: qđ sup hoc hacēt̄ de ip̄o ordine exti terit obseruat̄. **C**eterū si p̄tingeret eosdē mīstro generali carere p̄ vicariū ordinis si at sup hoc qđ faciendū fuerit per eundē mīstrū v̄scoꝝ quo p̄missū fuerit de generali mīstro. **P**rooro si quid de huīlmodi mīstro p̄uincialiū secūs attēntari forte cōtige rit illud ip̄o facto sit irrūt̄ t̄ inane. **M**uli ligitur omīno hominū liceat hanc paginā nostrarū declaratiōnū dīctorū commissionis respōſionis: p̄hibitionis ordinatiōnīs mādati constitutionis: iudicatiōnīs t̄ voluntatē infringeret: vel ei auſu temerariꝝ contraire. Siquis aut̄ hoc acentare presumpserit indi gnationē omnipotētis dei ac beatorū petri t̄ pauli: apostolorū eius se nouerit incurſurū.

KK 111

Liber

V

Quintilia/nus Eppe ptingit. Quoniam fm Quintillianu li. viij. de oratoria institutione. Optimaliter rerum Inuenio et lenocinij verborum descriptura sit ipsa in sui natura factis ornata: cui bene puenit. ff. de in Inte. rest. li. i. in priu. hanc pstitutionem verborum blanditatem non egentem glosan

dā aggredior: de cuius causa impul sua ps sunt. Ex quo enī scimus manus cōcūlū vle) nēn. s. de lude. oī spēdiosam. ext. stimans non tūm velle sed summe necessariū verba de quibus hic lo quimur declarari: dños ac peritos curie solliciti, rauī sepius p cōstitutione decla/ ratoria pcuranda que desiderata se nūc exhibet. Deter/ minar aut̄ no. per Inno. et Hostien. de accusa. olim. de sta. reg. ea que. per Egl. de iudi. nouit in si. per Buil. in Spec. de inquisit. s. nūc tracemus. ver. quid igit. et per Arch. de elec. Indenitatis. s. libro. li. vi. et per Jo. mo.

Divisio

Et me eo. li. de here. c. si. Et tertii. iiiij. parres. In prima ponitur questio. In secunda solutio. ibi: Que oia. In quarta quedam instruens prefatio. ibi: Si enī pars in qua ponitur solutio subdividit: qd primo ponit. ex. specialia vel. xi. si dividat ocurrat in tria que potest index sic datus. sedo ibi: Nō sic. ponit. v. vel. viij. diuidendum quartu in tria per formam huius non exclusa. tertio ibi: Et quia. ponit. vij. que ratione iudex pot. iiiij. interserens que non potest. Si igitur nō contentaria summarie quod posuit: quia nō est summan/ do sic recte diuidendo phibita a permisit: ut melius apprehendas. Index qui datus est simpliciter et de plāno sine strepitū et figura iudicii procedere pōt sine libello li. contr. et seruī indicis fauore homini: amputat dila/ tiones: abbreviat litteras: repellit frustatorias: excepteōs et appellations. refrenat iurgia partitū et multitudinem testū: dat itum terminū ad ponendū et articulandum primo. secundū ad pducendū oia aera et monimenta cau/ se: interrogat partes vbi suader equitas: nō citat pem/ peoris ad suam quā pferri. Ans vel sedens crū. cœlū. ne nō facit: cœlare etiā tenerit et recipere peritōne in scripsi vel verborenum: tunc scribendā in actis. Tē iura/ menta caluniae veritatis vel malicie: pbatones necesse/ rias et defensiones legitimas: et facia remissione p testi/ bus pducendū debet tunc instrumenta recipere tenerit partes ad suam citare: quā tenet in scriptis ferre et fm acta caue. s. dicit. A Eppe ptingit. Cōcor. de resti. spo. sepe. ex quo xo id sepe accidebat p p̄st/ eutione fuit. pulpendū que tu interdū etiā puidet de ra/ ro ptingeribus: de hoc de despon. impo. lras. in. iii. glo. b. Causa. De negotiis extra iudicialeb. sic cōmissis nō erat dubium: de accu. sicut olim. C Simpliciter. Quasi sine plica vel insuolutione: facit de sum. eti. firmi/ ter in p̄n. ff. de lega. ii. codicilli. s. instruere. d. C Et fi/ gura. Notandum est qd ad hec quatuor verba triplex inse/ rit copula p qd videt solui qd querit: an si aliquo istoī/ verborum deit in forma cōmissionis locus sit hule p̄stitionis: vñ aduerterendū est qd quāc in cōmissione ponit so/ lu verbū de plāno. s. de iudi. nouit: ad si. de spō. cum in tua. concor. ff. de offi. pcon. nec quicq; s. de plāno. ff. de accu. leuita. et de adul. l. miles. s. sexaginta. ff. de questi.

vnlus in si. quis ordo in bo. pos. ser. li. ii. Qāq ponit sim/ pliceret et desplanō: de accu. sicut olim. Qāq absq; stre/ pte: de sta. mo. ea q. s. q. si. Qāq sine strepitu et figura: de elec. Indenitatis. s. si. li. vi. Qāq hec quatuor cōiungunt/

vi. hic. et. s. de lu/ di. c. dispediosaz. Qāq ad hoc ad/ dict. verbū aduo/ caroz de here. c. ff. lib. vi. Quid s. dicem⁹ de his for/ misybi ista quat/ tuor nō plangūt. Satis videt cō/ structionē tota et qd ad oēm sui p̄tē/ tū locū h̄c xp̄e/ has copulas re/ petitas. j. s. pe/ z. in. c. dispandio

sam. s. de ludi. cuj enī exorbitet a iure cō abilitandum vel dilatandum non est de re. tur. que a sur. cū suis cō/ cor. li. vi. Dicem⁹ amus tamē olim. principaliter p hoc vi/ ritūm verbum figura substantia iudiciorum tollit: ve/ parer in glo. in prīn. alle. et dicam. qd in glo. est mens: et in glo. facit ad hoc. et forsan adhuc idem dicere nō est et ab/ lurdū sed cōtriam in casu p̄di. dcre. Indenitatis. s. si vero. locū haberet hec cōstitutio ex vi verborum suorum posito qd ille casus nō includeret sub p̄di. p̄stribus di/ spēdiosam: sed certū est hodie qd illa cōstitutio inclu/ dit casum illius. s. si in illo nō est dubiū hāc p̄stribus/ one locū habere. In alijs ergo non inclusus remanet du/ blū an aliquo sup̄pōto habeat locū hec cōstitutio. Si adhēssem cōp̄llatorib. p̄curasse declarari: quedā tñ ex infra dicendis alteri em istoī verborum adaptari vidē/ tur: ve. j. dicam. Sed quid si illa quatuor ponant sine copulis: vt qd dicit simpliciter de plāno sine strepitu et figura. Dicas idem et vñ copula in p̄cedentibus re/ petita conferatur: de ap. sedo requirits. facit. ff. de here. in/ sti. cum in testamento. s. j. plus dico. qd et nulla sit co/ pulā idem erit: facit. ff. de verb. sign. tripli modo. Et satis equi videtur dicendū qd etiā si disiuncte ponant/ p̄tura simpliciter vel de plāno vel ab p̄di iudicii strepitu vel figura idem sit sensus: et locū erit cōstitutionis: cō/ ratio sit eadem: et p̄neret tunc disiuncte p̄ coniuncta. C. eo. li. i. pc. ff. c. l. sepe. Non sic si verba huius cōstitu/ tionis prolatā suffit disiuncte: quia tñ soluta esse/ questio principalis et etiā sensus qd qdlibet p̄dictio vel verboz habere hunc effectum que p̄t hinc cōstitutio. e. Mandamus. Quod aliis nō possit etiā legatus de latere vi. satis no. in pred. dcre. si. de here. lib. vi. et Buil. in spe. li. ii. h̄superest. li. i. colū.

C Significatio. In hoc respicit titulum.

C Possibile. Facit p̄mitū harā cōstitutionū in prin/ de elec. vt circa li. vi. sape cōenim p̄ solutionē vnlus du/ bitionis inducet alia fortior. et. ti. cū olim. vbi de hoc. h. C Cupientes. Id cum enī pmulgatorem talium li/ ritum vel rescriptorū hoc specabat. s. de sen. excom. Inter alia cum litis concor. et sine dubio ad hoc dubium tollendū glo. non sufficiebant: sed necessaria erat consti/ tūcio: vt p̄ inferiora parebit: quis enī glosando probare posuisse plus requiri iuramenta p̄testari vel sententia in scriptis ferri qd item contestari. idem in si.

C In perpetuū valitura. sup̄fuit quia intelligebat l. dī. c. i. sed est modus loquendi cui concor. de postu. c. vno. de elec. perpetuus lib. vi. k. Constitutione. San/

De verborum significatiōe

Ti. XI

cimus. Nō dicit sanctio statutus: quia potius est cōsticatio sacerdotio: de quo vide.ij. dī. in summa. Jo. an. **A** Necessario. Dat q̄ libellus intelligi q̄ in alijs causis in q̄ibus non procedit simpliciter tē. necessario sit libellus offerendus: de hoc no. 5. de libel. obla. c. i. vbi Ber. In/ no. 2 Hostien. re nens libellum es/ se de substantia iudex cui taliter cāz cōmittit/ iudiciorum. indu ḡ mus necessario libellū nō exi- cuit p̄di. decre. 2 s̄ gat lite nō p̄test. postulet tpe q. iij. 2 Inno. in/ etiā seriaz ob necessitates ho- ducit autē. de rē. non solu. pe. sup- dore. 5. p̄testationem. coll. vii. Hostien. inducit autē. de expt. 2 intro. re. 5. illud. coll. v. vbi dicit exptis t̄ respō- dent ad. c. si quis cum clericō. q. i. j. t̄ ad decre. p̄t. de- do. 2 p̄. 2 s̄ ibi no. p̄ hac opinione facit: quia auerent/ e dicte libellum offerendum. sed offerit p̄prie non p̄tē- ti. ff. de leg. iij. fideicomissa. 5. si rem. de ref. spolia. littere ras circa finem. de ap. interposita in prim. Lan. Vin. 2 Phl. dicebat p̄ p̄dicā. c. si quis. t̄ p̄iū de lice canon/ eo libellus non erat de substantia. Guī. de hoc trac- bat nō approubas in Spe. de libel. con. 5. 5. vtrum li- bellus. Accur. in autē. offerat. C. de li. p̄fcta. tener q̄ ea cōte p̄fcta omittit. 5. in p̄dicio. 5. illud alle. 5. se. in autē. 5. expt. 2 intro. re. tener q̄ etiam remitti exptis possit yl- era medium magne glo. Dominus meus in legibus di- cebat q̄ si libellus petet t̄ offerit bene. p̄cedit: si nō pe- rit nō offerit non tener p̄cessus: quia licet possit exptis se remitti s̄m eum. C. de ep̄l. 2 cleri. autē. generaliter in fine. 2. C. ḡ. de p̄iūleg. scho. 1. quontiens in fine. nō ra- men tacit p̄ p̄diciā autē offerat. 2. C. de sen. 2 intro. l. platum. Si vero p̄ficit nō offerit non valeat p̄cessus: cum nulla remissio interuenierit. Si vero offerit sed nō p̄ficit nec recipit oblatum tunc valer p̄cessus: tamē quia fauore rel. videt inducere oblatio: t̄ quelibet suo fauori renunciāt. C. de pac. si quis in conscribendo. t̄ quia in/ utro non confert beneficium: v. iij. de regu. lir. inuit. t̄ quia s̄m cum exptis renunciare videt oblatum non reci- plendo. Alij dicunt reū renunciare posse ne libellus era- dat in scriptis tunc remitti tacite: sed ne vlo modo eratāf. renunciari non potest tacite vel exptis: argu. ff. col. diui. ve fundus. si. de penit. l. si p̄ses. Unde dicere so- leo in p̄dicio. c. i. q̄ p̄ficit s̄l de substantia: sed si fiat in modum petitionis apud acta non in modū libelli t̄ su- per ea lis contestat: credo tenere p̄cessum: facit cīm. p̄l/ sum et menti turs: v. 2. dicit in v. verum. parte xo. p̄/ petente necesse sit in modum libelli petitionem offerri per lura primo allegata. sed hec opinio videtur h̄c reproba- ri. si em̄ speciale est in his quibus p̄cedit simpliciter t̄ de plano. t̄. q̄ non est necesse libellum offerri: sed suffi- cit p̄ficit apud acta describit ve sequit: ergo in alijs non sufficit petitionem sic describit: sed est necesse libel- lum offerri. Solu. per hanc decre. ab opinione p̄ficitā non recedo. Nam p̄imo approbare ea parte qua di- co de necessitate petitionem describendam in actis. Si em̄ hoc in his: fortius in alijs. Ad oppositionem respō- deo in his casibus speciale q̄ in ea etiam parei peren- ti non est necessario libellus offerendus qui tamen p̄ficit in alijs necessario debet offerri: quod intelligo exce- pris his casibus quibus sine libello proceditur quorū aliquos no. Hostien. in predicta decre. i. de libel. obla. 2 Accur. in glo. p̄allegata: in autē. de expt. 2 intro. res. sed Guī. plenius colligit in Spe. de libe. concep. 5. nūc dicendum. Non tamen putes q̄ in omni casu quo non exigitur libellus locus sit huic constitutione q̄ per mul-

ta exempla ibi posita vldere potes t̄ satis est h̄c exp̄/ sum non esse. Jo. an. **B** Non exigat. Est mens littre re q̄ iudex necessario non habet exigere: nec acto necessario habet offerre: sponte vero offerri possit t̄ recipi: vt in fine. Istud autem t̄ sequens. p̄prie lute de figura iudicij: cum em̄ figura culusq̄ rei sit ipsius apparatu forma vel facies in qua rei substantia fingitur. ff. de act. 2 obliga. non figura. facie de celeb. am. cum marche. 5. ex- eo. 2 iudicium sit accus trium personarū iudicis acto: s̄ rei. co. et. forus. C. de aſter. col. l. in fine. ipsius forma facies t̄ figura principaliter consistit in h̄is: ita q̄ alte- ra deficiente dicit qualis figura. C. de cadu. col. l. vñca. 5. simil modo. ibi em̄: quia non erant nisi due persone scilicet iudi. ia t̄ domini t̄ serui denominari illū filiu: non erat p̄prie figura. Sublata igitur figura non vide- tur iudex astricis ad alias formas rimulas vel fi- guras iudicij: nisi cīm h̄is exprimitur t̄ expressa plus respiciunt figuram facit negotiū vel cause q̄ iudicij: ve 2 dicam. Dicunt etiam quidam libelli oblationē remis- ti per verbum de piano. C. de naufr. l. de submer. na- uibus. l. x. Alij contra: t̄ de hoc. ff. de accu. leua. 2 de offi. p̄con. nequaq; 5. vbi decreta. t̄ in tractatu quāz allegat p̄ glo. ii. Jo. an. **C** Lite contesta. Sed cu p̄/ etio sit in actis scribenda: vt 2. ver. verum. sed litis con- testatio non est factenda ve h̄c: quid erit de deliberato- rijs: dabunt ne aliique deliberatorie reo in alijs iudicij planum est deliberatorias esse de substantia si perant: vt no. iij. q. i. In summa. 2. iij. q. iij. cum accusatur. 2 pa- pet in autē. offerat. c. q. Unde dicit Inno. 2 Hostien. de libel. obla. c. i. ve ibi scripti super. 5. glo. deliberatorias ar- tari posse sed non penitus denegari: licet tacite t̄ exp̄ se possit illis renunciari alle. ff. de fer. l. j. C. de ep̄l. 2 cle- ri. autē. generaliter. t̄ de hoc etiam de dila. c. i. 2. iij. Sed in his causis ex quo non est necessaria contestatio: non vide necessaria deliberatio. ad hoc facit: quia interduz- in his que summariam cognitionem requirunt simul pe- tit 2 lura. ff. de eden. quedam. 5. si. Sed contra exigit suramenti calumna in his causis ve sequit. Itē p̄/ test reus conuenire: vt 2. ver. verus. in deliberatorijs au- tem quomodo iurabit vel reconuerit. Item per hanc formam non tollitur iudicis recursatio cum exceptiones t̄ defensiones legitime reserveruntur ve sequit. Item ab / surdus esse: hinc iudicem si suspectus est recursari non posse: q̄ cum qui p̄ficit in figura iudicij: cum iste plus ledere possit. Saltem igitur super hoc deliberare per/ mittratur: nec artere ram p̄piciē festinatione iudicium suscipere. ff. de adm. tu. 2. tor qui repertoarium. 5. i. in fi- ne. 2. de lute. l. l. 2. l. 2. l. m. 5. vbi inter alia tractat: in summarīs requiratur libellus vel contestatio: de quo vide in pre- dicto. 5. ver. 2. 5. seq. Jo. an. **D** Nō postuler. Scire debes q̄ Johannes fascioli pylsani le- gum doctor compoluit quandam tractatum de summa- ria cognitione quem Guī. poluit in Spe. prima parte de offi. ludi. 5. si. vbi inter alia tractat: in summarīs requiratur libellus vel contestatio: de quo vide in pre- dicto. 5. ver. 2. 5. seq. Jo. an. **E** Feriaz. Istud forsitan induceret solum verbum de piano: quia plane t̄ li domo non pro tribunali sedende id valeat expediti- facit. ff. de fer. l. iij. 2. l. m. 5. segaginta. ff. ve adul. Jo. an. **F** Ob necessitates. Sic est r̄ps feriaz vindemia- rum t̄ messium quibus etiam seruis partes renunciare possunt. 5. de fer. c. fi. in fine. in hoc ergo differit he cau- se ab alijs: quia in his procedit iudex inutris partibus in alijs secus in quibus p̄ctet appellacionem sententia est: nulla lata parte inutris vel absente. ff. de fer. l. iij. A contraria vero hulus littera pater q̄ seruis introductis in honorem dei vel sancitorum procedere non potest ta- lis iudex per q̄ videtur expedita que no. xv. q. iij. in summa. per Guī. in Spe. de fer. 5. i. ad. si. ve scilicet in

causis mortis monialibus beneficialibus declararum et
vulnerarum non possit procedi feriis inducitis ob hono-
rem dei: sed in feriis rusticis sic: cum in illis proceda-
tur simileiter et de plano et in decreto dispensatio am-
pla ea compila de iudi. Sed quid dices de feriis repen-
tini que repen-
te inducunt pro/
pece principis co-
ronatione: vito/
ram prospere ge-
stam vel similem
causam de quibus
eo ex qui cau-
sa est per prie-
rem: si ferie. C.
de dila. sive pars
de fer. l. et fl.
tū puto q̄ ill. p.
cedera no potest
taliſ index: ad qd
sufficit in illis no
ſeff permittit: maxime cum ab alto q̄ a principe indi-
ci non possunt. C. de fer. a nullo. ergo prout ab eo sunt
indire serueruntur. Hoc maxime finem veram opinione
que haber etiam talibus feriis renunciari non posse: de
quo in Specu. de fer. s. fina. in principio. a B. u.

R. Lamen minister hominis: quia tuis non det. rml/
nat tempus proper varietatem locorum: quibus citius
vel tardius predicta colligunt: et sic citius vel tardius
predicta inducuntur. ff. de fer. l. presides. de offi. procon.
ff. in aliquem in princ. Jo. an. b. **Valeat.** Et quid
quid iudicis potestari et c. ff. de iudi. non quicquid. ff. de
offi. presi. l. sepe. s. de offi. delega. consultat. ppter quod
honestum puto q̄ si iudex si datus videtur grauter le-
di partem ex processu tali tempore fieri superflueat:
habet enim iudex prouidere veillatari cause et partium: vt
li. non contesta. accedens. q. de rescript. statutum. s. insu-
per. lib. vi. C. comuni diu. l. iudic. ff. de lega. l. potest.
et facit quod no. in Specu. de arb. in fine. ver. fed. nun-
quid tunc ledere: vbi tracatur q̄ arbitri in culis com-
promisso renunciarum est his feriis non teneri proce-
dere tali tempe feriato. Jo. an. c. **Impunit.** Istud
et sequuntur vñq; ad ver. non s. ne. non vident in his
causis specialia cum in omni causa iudex labore de-
beat ad litteras biesilandas et dilatationum materias. En-
purandas et alta que sequuntur iura sunt vulgaria. Sed
deci potest speciali quo in his fortius q̄ in alijs iudex
hoc poterit. Jo. an. d. **Potest.** Id dicimus posse q̄
honeste possumus. xij. q. q. faciat. ff. de condi. insti. filii.
us. qui fuit de verbo. sig. l. nepos. vnde hoc determinat
scendum sine partium praetudicio. Ver. non s. Jo. an.
e. **Exceptiones.** Nec et sequentia vident tolli q̄ ver-
bum ab ipsi scriptu: talia enim q̄ quandam noctium cla-
morem et tumultum solent examen obstrepare: et verita-
ti habendebat acutum probare. vnde dicit canon. et cui
cum suum iusticia gemitus quidam silentia iudicis obstrepe-
runtur. q. q. viii. In loco. ad quod facit. C. de
inoffi. testa. si quia in suo de consol. et us. l. l. et de adul-
te. l. adulterio. C. de stu. l. v. ro. l. vntca in fine. l. l. vi. de
tali scriptu haberet de syndic. e. vno. s. elec. quorundam.
l. vi. Jo. an. f. **Dilatationes.** Non dicit exceptiones
dilatationes et appellaciones frustratorias: ne q̄ hoc minue-
ret exceptiones surreptionis vel nullitatis contra relati-
pnum: vel recusationis contra iudicem: vel dilatationis so-
lutionis vel his similes repellendas: sed hic inreducit q̄
omnis exceptio frateriorum et ad differendum iudicis
processum malicie et opposita repellit: sed quero quaz ex-

cepitionem vel appellacionem p̄ hec verba: non dico per
hanc constitutionem possit talis iudex repellere quam
alter iudex teneat admittere: hoc yellet doceri. Jo. an.
g. **Jurgia.** De his. s. de verbo. signi. forus. s. jurgii.
Jo. an. h. **Multitudinem.** Hoc communē videatur in
omnibus causis.
s. de testi. signi.
cauerunt. et c. sc.
quencl. et ff. de re
st. l. s. in fine. et
men hoc in his
amplius q̄ in a
lis poterunt per
hac lata. Jo. an.
k. **Necessarie.**
Actio vel reo.
Job. an.
l. **Defensiones**
legitime. fac ad
hoc de offi. deles.
ga. ex parte. q. q.
vñ. lator. et ibi no. r. C. de p̄ci. impa. offi. l. quotiens. et sa-
cir hec iterata et finis illius secunde pris et iura p̄dicta
ad questiones legistarum de potestate qui haber arbit-
rium: an teneat iusticiam partis seruare vel possit illa
contra iura et iustitiam condamnare et voluntate vit: et
tenent et iustitia et legitima partis defensio non tollit
p̄ dationem arbitrij allegat. C. de inoffi. testa. si quido.
ff. de p̄d. inde. si p̄curato in p̄n. ff. de dona. si filius.
et de pecu. l. qui peculij. ff. māda. l. creditor. s. lucius. ad
municip. l. lucius. s. impator. ff. de pac. contra iur. ff. ad
trebell. si cum herede. facit de re iudi. in generali. l. vi.
cum suis concor. et optimo p̄bar p̄sturato. Cle. s. de re
iudi. pastoralis. s. pe. in fi. Et si dicas arbitrium ab eo
qui potest concessionem debet aliquid op̄ari: respondet q̄
ad solemnitates que figuram iudicij resp̄ctantur non renet
vt hic. Unde no. q̄ de his que in iudicio aguntur quedā
sunt aca cause vel litis. quedam iudicij: confessiones er-
go attestations et ea que resp̄cuntur factum. ppter sunt
aca cause citationes satisfactiones et similia sunt aca
iudicij: ergo p̄ Inro. et Hostili. de testi. caulfam. q̄ Ar-
chidia. de elec. indemnitatibus. s. si vero. Verba legi
sine figura iudicij licet tollant aliqua et his que ordi-
nante iudicium: non tam illa que instruunt et decidunt
caufam: non ergo mirum si p̄bortones et legitimas
defensiones talis iudex admittit. nil igitur talis iudex
omittit q̄ quod impedit vel occulet cognitio verita-
tis et sequitur: et q̄ singula discernere potes. Illa vero q̄
solemnitate resp̄cuntur: sive sine actus qui resp̄cuntur
iudicem sive partem veritatis vel alteram remittuntur: et
facit. ff. de lega. si seruus veritus in suis concor. Jo. an.
l. **Citationem.** Ser hoc singulari videatur q̄ sufficiat
vñica: cum alia saltim in principio cause requirat tria
vel peremptoria: vel iuste non contesta. quoniam. s. pos/
ro. de hoc. xij. q. l. de illeceira. Jo. an. m. **Non ex-
cludi.** Inclite plusq; in alijs in quibus non procedit sim-
plificare et de plano. vnde sicut in illis sic et in isto: si ra-
men tacere omittant hec iuramenta non virtutem proce-
sus: de iuramento. calum. c. l. vi. Jo. an. n. **Formam.**
De ordi. cog. c. ii. de accusa. qualiter. q. de simo. licet. vbi
de hoc facit: de cau. pos. cum sup. ff. de iudi. de que re. s.
de fide instru. Inter. ver. ceterum. Jo. an. o. **Pronū-
ciantio.** Expedit igitur petitionem in actis delib. ppter
iudicem ut p̄nctionem petitionis conformem vt hic:
et ff. comuni diu. et fundus. ppter a ceterum ne frustra
facit: et vt videat sicut quo positiones et articulos for-
met ut sequit. et vt sibi ex alia causa agenti non obste-

De verborum significacione

Ti. XI

exceptio vel indicate. s. de re iudic. abbate. l. vi. expedit
re eo deliberare possit. iij. q. liij. offerat suas defensio-
nes formare: et ut ex ineptitudine absoluat ab instantia
et absoluatur in principali non possit iterum conueniri.
Dicunt quidam quod oblatio libelli solum respicit fauores
rei: quod si tenere ve-

lis dicas id verum
de ipsa oblatione a si quod petere voluerit: in ipso
que sibi sit expensus b litis exordio petitio facienda
suis actos: perit et sine in scriptis suis verbis: actis
one vero in actis c in statu: ut supradictis posse
describit triplices e tides et articuli formari debeant
fauorem respicere. ant possit haberi plenior certi-
tudo: et ut sit diffinitio clas-
sorum inserenda. Et quia po-

a. Voluerit. Quod requiratur sum-
mariam cogniti-
onem: et sic eius
nature quod eo pos-

sit predicti sine strepiente et figura recte: hoc dico quia non. In
nocentius et Hostiensis post eum de me. petri. c. i. q. conuenienter
in causa que requirit summariam cause cognitionis re-
conuincire non potest: nisi super causa communis cogni-
tionis sit ratio secundum eos: quia cum conuento et reconuen-
tio simili sunt trascendit: de ordine cog. c. ii. vbi una requiri-
rit plenam cognitionem: altera summariam refert: q. si
ne alterius iudicio simul trascendi non possint: cum al-
tera accelerationem exigat: altera dilationes longiores
explicat: facit. p. Innocentius. C. de deposito. l. vi. c. de compere.
l. vii. c. deposito. bona fides in se: et facit hoc de cetero multum
cum contra positionem Innocentii. et p. opinione mea quod qua-
stionem dicam. Sed quidam legistis contra p. l. sed hec non solum.
ff. de peccata. vbi si per peccatum actoris per-
tinet cautio damni infecti: que tamen celestarem deside-
rat. ff. de damnis. insec. l. i. c. iij. q. penitenti. ff. de fer. l. iij. et res-
us velit dominum: aliquam actione reconvenire peccatorum
teneat illum defendere: et hunc intellectum approbat
ibidem. p. de bel. sequitur. Innocentius. p. l. C. vbi cau. Ita.
vbi hoc nota. c. de fca. et inter. autem. et consequenter. et
Dr. idem post eum p. rationem. Innocentius. ad. q. non solum
respondere: q. est voluntatis: et debet intelligi in peccato
ratio qui reconveniret in causa danni infecti luxuria se-
cundum intellectum ibi postulum in glo. Predictio ob-
starat videlicet de re. q. de me. petri. vbi modus fieri vel co-
tra duas in conscientia seruat in reconventione:
et sic arguit q. in causa que requirit plenam cogniti-
onem beneficio reconventionis possit hoc casu procedi
summarie sicut in conventione: et sic cessabile ratio. In-
no. volens tenere q. premisso dicere possit q. aliud est p.
rescriptum id tolli: q. respicit fauores partium ut appelle-
re: et tunc sicut illud non licet reo in conventione: ita
nec licet actori in reconventione ut ibi: aliud est tolli
substantia iudicij p. rescriptum: et tunc restringit ad casum
conventionis expressum: facte de regu. sur. que a iu-
re. lib. vi. cum concor. Et sic hucus ratio: quia in primo
valeret imperantibus renunciarlo. C. de tem. ap. l. vlt. ad
si. in secundo non: ut dicam. q. in vlt. glo. eque ratiō di-
ci possit q. aut ordinarius vel delegatus cognoscit p.
causa in qua de sui natura summarie pedit: et tunc sit
locus padi. op. Inno. et sequacium: ut qualitas cause re-
conventionem impediatur: sicut et alias no. de me. petri. c.
i. in si. in penitent. glo. et de artib. cum dilectus. in glo. i.
Aut delegatus virtute commissionis in causa in qua alti-
as plena cognitione requirebat summarie cognoscit: et tunc
subdistingue: aut papa ppal. motu tollit substantia.
et tunc idem quod. s. aut ad petitionem imperantibus: et
eius arg. padi. decre. et. yl. C. de fruct. et li. expen. videaq.

esse remissa plena cognitione etiam in reconventione: et
sic cessabile obstaculum. Innocentius. ut padi. Pro hoc facit
hec ita sic generaliter loquens: si quid petere voluerit
et ad subdistinctionem facit de padi. si motu proprio. et
sequenti li. vi. et quod no. in pdicta decre. n. in fine vlt.
glo. Jo. an.

b. Exordio.
No. contra op. I
Bera. Vin. In-
no. et Guili. et Ar-
chidi. que habet
q. vlc. ad p. clu.
sionem possit fieri
reconventione: et
p. op. Ala. La.
Bof. et Hostien.
et Jo. mo. que pla-
ceret q. ante li. con-
testa. sit facta: ed
vlt. statim post li. presta. ut no. Accur. in au. et p. sequen-
ter in glo. si. et in au. de excus. q. sanctius in. j. glo. ut
plene scripti de me. petri. c. i. sup. j. glo. et contra ipsum In-
no. facit qd post eum dixi. s. petri. glo. Hoc ergo tenaces q
licet quandoqz reus conuenire possit actorem durante
iudicij: non ramen illa conuentio vim reconventionis
habebit: ut scilicet simul trascendit et finiat: ut de p. cog.
c. i. in si. fiat g. in litis exordio ut Jo. an. et
Sue verbo. Eligat ergo perens quod uult vel scribam da-
re vel verbo p. ferre ut de suo ore scribat apud acta ut
solet fieri postea. Jo. an. d. Continuo. Lolle hoc ver-
bum inserenda: quod est. j. et interserte quare. Jo. an.
et Formari debeant. Cauti aduocati accep. faciunt tri-
plicari libellos. vnum dant notario qui scribit acta.
alium reo. tertium sibi seruante ad finem de quo dicit: ut
melius et certius positiones et articulos formet. Jo. an.
et Clario. Et rone memore que labilis est. xxij. dis-
patera. C. q. testa. fa. pol. hac plurimissima. q. at cu huma-
na. ppter quod non scribere positionem possit impedi-
re et occultare veritatem. Et quia ex quo petitio in acto
descripta est exhibiti poterit in sua ut moris est. Jo. an.
et Positiones. De his et ipsa p. formis satis no. de co-
fess. c. i. vi. h. Confessiones. Sed si pars negat qd
petitio quid reular positiones facere quas etiam nega-
bitur. Sol. sepe contingit q. plus positionum multum re-
levar. p. banum: ut si petra. a re centum que muriav-
t. Licio cuius es heres: rellitis negando modo ponaz q
muriavit Licio centum: q. pmisit illa restituere tali die
q. Licus institutio heredem: ut mortuus est: q. heres
dicitur adiusti vel habuisti: hec omnia habeo necesse
probare: sed forte duas p. mas negabitis: reliquias p. firebe-
ris: multa ergo me iuvat posuisse: forte etia liceas relis-
tas dicens exceptione paci solutionis vel silex tibi copere:
re oes p. dicas positiones p. fireberis: q. q. patet q. etia
sug. principal. Qui resistit aduersarius ponere quisq. mul-
tum videat. Jo. an. Articulos. De his. s. de testi. p
tuas. et co. ti. p. artit. li. vi. Et in quibusdam foris dicit in
tentio vel assertio: facit. s. de can. pos. cu. ecclia post p. n.
C. de rep. a. l. p. hanc. K. Longinus. Scilicet a pte
Grego. ix. q. p. de positionibus non habebamus expi-
sum: sed p. ipsum habemus de elec. dudu. i. de li. presta. c.
vno. I. Observari volentes. In oibus causis neddum
de his in quibus sine figura pedit: ita puto acceoz in
tellexisse: et dato q. dicas illi intellectus solu de his qui
bus pedit sine figura: fortius gloriatur est in alio.
Jo. an. m. De p. tui. Propero plurale non puto q. p.
altera sola restituere possit: ambaibus aut restituibus non
videat iudicem hoc posse: s. p. hoc collige q. si inde q. sine

Liber

V

figura pcedit in usus pibus nō dat simul terminuz ad ponendū z ad articulandū multominus z all. Jo. an.

Contra s. politioes z articulos: vñ z qdā in cau-

lis hec p̄tūgū dicet: ponit de qdā in spe. In tñ. b̄ resti- g-

nūc vidēdū in pñ, z si neget p̄bare int̄edit z. nō tñ in

alij causis dz qdā
ad h̄ cogi. primo
em̄ p̄tēre: z

Vtrosgz: terminū dari possit z
demū negara in ad exhibendū omnia acta et
articulos deduce

z munimēta qbus ptes vti vo-
lūt in causa post dationē arti-

menta. l. p. q. mu-
nūc cā. l. d. vñ:
de elec. cupicēs

in f. i. r. z. g. ele-
cros. de of. or. qf.

uis. l. vi. z. s. de
in tre. rest. co. z.

Cartes. p. z.
q. q. in his causis
q. q. in his causis p-

ad eaz instātiam sue ex offi-

cedis vñ z idem
terminū daf aero

re z reo ad pb̄dū: ch in alij causis dicas factū esse q-

reus p̄ber factiōes sua: n̄li p̄us actoris intentio sit
fundata: vt no. s. de resti. e. de testib. Dicēat Bull.

In Spe. de instr. edic. s. nūc dicamus. lepe obtinuisse
q. post lit. p̄testa. z iuramētū ludex possit p̄tib. statue-

re terminū p̄tempos ad exhibēdū oia: qbus in causa
sunt vñre: alle. ff. de edē. l. j. q. edēda. z qdā ibi no. dñe. rā

z qbusdā videc hoc dux cū id licet vñq ad p̄clusionē
de fide instr. cum dilectus. z dicū qdā iñ iñdē id possit

nō tñ dz. ff. de iudi. nō qdā. x. q. j. aliud. z addē qdā
etim dica. Jo. an. d

Post darcōne. Si s̄bū stud p̄tū
gīc cu verbo assignare qdā sequit est sensus qdā datis ar-

ticulis: z nō p̄us assignare possit hūc terminū. Si ko-

p̄tugat cu verbo exhibēdā: erit sensus qdā poterit dare
terminū: p̄tū decē diez ad ponendū terminū z articu-

landū: z ext̄ dare allos decē vel mētem ad p̄ducēdū
z. ve sic simili denk duo terminū: s. de resti. cog. c. ii. z

facit lsa qñcōz s. l. d. videbīz: p̄ma placet maxime: quia
politiōibus dari in termino r̄ndēndū est articuli etiam

examīnādi. Illud qdā quo lug his instātū nō currit in
termino p̄ductionis: nec est p̄grū p̄tū statui tergūmū

ad pb̄dū hūc iñ qbus releuit: z quo arti-

culos p̄bare teneat. Jo. an. e

Remissionem. Cuius formā habes. s. dēcēt. p̄stū. l. vi. Jo. an. f

Pro testib. Probatoz: hoc est certū. S. qdā lsa genera-

liter loquī vidēt idē in reprobatōis: de qbus de pba.

littere. de resti. lice. lñ. Nō in illis etiā sit remissio: vt in p-

dīcta decre. p̄tū. Jo. an. g

Producēdīs. Nō sem-
per in dilatōe data ad p̄ducēdā instrumen: lice. p̄du-

cere testes: vt dix. p. Pe. z Bull. de resti. cog. p̄tēre. j.

h. Non obstante. Hbi ergo nō sit remissio p̄ testib.

p̄ducēdā terminus darus z clapsus. Ben. obstat ne

p̄ducēdā terminus darus z clapsus. Ben. obstat ne

querit an post terminū dari ad p̄ducēdā instrumen-

ra audiat volens illa p̄ducēdā. Odofr. z Bull. In Spe.

de dilat. s. vidēdū. s. quid si darus. dicū qdā allegat

Bull. ff. de op. leg. l. mācipioz. C. de inge. ma. diffamari.

facit p. elo. C. qui accu. nō pos. si ea que. de remis. pig. s.

z temp. s. de pba. lice in pñ. z qdā ibi no. in. j. glo. z qdā

boni iudicis est littere dirimere. s. do. do. z p̄tū. finem litt.

bus. z. c. f. Alij contra cū nō sit quis cogēdū edere in

instrumen: n̄li qm̄ eis vñ. ff. de eden. l. j. s. edēda. z

videc exp̄sum. s. de fide instr. cum dilectus. vñ. p̄tū par-

hoc lice vñq ad conclusionem: ad idem. C. de iudi. l. iu-

dices. z aut. iubemus. z quod ibi no. Inducit ad idem
C. de libe. cau. nec omis. ff. de questi. vñt. b. f. Confli-
tibus em̄ forsan aduersarii vñdendo instrumenta p̄ z
corra: facit p̄tētio Cle. s. de excp. excommunicacionis.

Tertij distinguunt qdā vidēt equū an ius ius aduersarii sit le-

fuz: vt qdā perficte

el testes g. qdā po-

terat in frim re-

probass. si suisce-

p̄ducēt in termi-

no qdā audiat

aut sp̄tus lus est

illeum: z eo cau-

p̄ducēt n̄ poterit:

p̄bāt p̄ p̄t. l. mā

cipioz. ff. de op.

leg. ad qdā facit

do. z coru. c. j. de

sp̄t. si tibi absen-

ti. l. v. z qdā no.

ff. de em. si rem.

z quolibet. z d. p̄

z de emp. z vñ.

Inrogabit etiā ptes sine

qdā qbus p̄ alia p̄tōne nostrā

z vel alias p̄cedi p̄tēre

simplicē

dl. c. f. sup. j. glo. Jo. an. i

Inrogabit. Hoc nō vñ-
def in his sp̄le. xxx. q. v. indicantē. de fide instr. cum

Johānes ad fide. in interrog. ac. vñcōq. facit de lura
m. calū. c. q. j. in f. lib. vñ. n̄li dicas in his sp̄le qdā etiam

post p̄tētōem ad petitionem pris interrogat. Jo. an.

k. Ad id. No sufficiat ergo citari n̄li exprimāt id qdā
ad lñaz audiendā. ff. q. fñ. sun. ap. re. l. j. q. trē cū ex edi-
cro. facit de resti. cū olim in fide. do. z p̄tū. et qdā l. v. nā
si in sumariis: z fortis in alijs vñ sepi. dix. Jo. an.

l. Nō p̄tempos. Arg. qdā in alijs causis in qbus ser-
uat iudicō. figura sit necessi p̄tempos exprimāt: vñ
nō sit tripla citatio ad sumam audiendā: qdā vidēt teneat

Job. xxii. q. l. j. de offi. dñeg. p̄slulat. In
no. de accu. ad petitionē. Guil. in Spe. de cito. q. vñ. d
temp. s. alias autem. z in v. quid si lara. Job. andree.

m. In scriptis. Profec. qdā est hūc hūc p̄tū tem-
pē. Egit. in decre. nouit. etiā solū ex vñ illius verbī de

plano z g. hoc no. duo in quibus p̄ueniūt iste z alte cau-
sē. qdā in his vñ in alijs necessi sit diffinitus: de refecto
p̄ferri. Ite qdā index sit in alijs lsa in his hūc qdā p̄cī-
sum p̄terre z vñroq. sat. no. de sen. z re. wdt. c. f. l. l.

vñ. vñ. vñcōq. noluit. qdā scripturā qdā in sentēciis requirēt
p̄ platonē iudicōs in his causis p̄tētōem: de quo vide no. in

ptētōe. ff. de iudi. l. v. in glo. p. z videc qbus

ff. hoc inducit etiā p̄ solū id verbū de plano: vt dix. in

pñ. hūc p̄tū: z hoc tenebat. Egit. in decre. nouit. Jo.

an. o. **C**oclusione. Ista lsa vidēt yelle qdā in alijs cau-
sis rechētib. figura sit iudicō: necessaria sit p̄clusio z s

z p̄clusione habet. s. de pba. auditis. de cau. pos. p̄sora/ia-
lia. z in p̄tētōe Clemēt. co. l. cau. de pba. qm̄ p̄t. s. b

fide instr. cū dilectus. z. c. cum Johānes. comunter in
seculariis foib. apud nos nō sit p̄clusio in ecclasticē sic
z sit p̄ p̄t. Ite ipis vel altera ipoz. in vita: ex qdā suffi-
ciētēs dilatōes dare clementē z elapse p̄nūciare iudex cō-
clusum in cau: z videc in Spe. de renun. z p̄clus. in pñ.

p. z facēdū. Pater ergo etiā in causis in qbus collis-
tur figura iudicis. sun. ius p̄nūciari debere: vt dix. sup

verbō defensiones. Jo. an. q. **N**ostra. s. de iudi. dī-
pēdias. Jo. an. r. **A**llas. vt in cau. decr. s. b. here.

De verboz significatiōe

Ti. XI

Hieronimū clarū Brixiani iurū vtriusq[ue] dō
ctoris p[ro]thonorarij & comit[us] ap[osto]li in extra
gates decretales breue p[re]ludiu[m]. Ad lectorē

U. vi. z. in casu deere. Indētentatib[us]. h. si vo. de elec. e.l. q[ui]
dic[et] ve. d[icit] in dn. sup. vbo. figura. a. Solenit. Vt il[le]
belli oblatio: i[st]er. p[re]dictatio z illa. b. Nō p[re]dictib[us].
Innuit q[ui] p[ri]mo p[re]dictib[us] nō possit iudicioz figura vel
solentas vlera id q[uo]d h[ab]et exp[re]mis obfuarti. q[uo]d v[er]o intell[er]i
go q[ui] s[ecundu]m p[re]cedere
no ē iudicel p[re]dicti
re: v[er]o q[ui] papa sic
p[re]cedi mādat: ve
in pn. ca. sec[un]dū s[ic]
p[re]cedere voluntati
iudicel relinquat
v[er]o p[ro]stōne disp[er]at
bus in toto vel in pte nō p[re]dicti
etibus p[ro]tibus obfuerit nō erit
p[re]cessus. p[ro]p[ter] hoc irritus nec
et iusta irritatius. Data Aut[em]
nione. xiij. kal. decembri p[ro]p[ter]
tificatus nostri anno secundo.
de accu. c. li. vj.

Indētū redit[us] ex
p[ro]p[ter]is. co. li. de ref[er] h. statutu[s]. h. In n[on]o. als nō p[re]dicere sa
pte mediū in p[ro]p[ter]is et diffensib[us]: q[uo]d ve. no. de regu.
iur. lo. q[ui] r[ati]onat. li. vj. c. Partib[us] Vide p[ro]plurale q[ui] p[re]dictio
vni p[er] tūm non vltier p[re]cessus: ita res de facili re
veritatis ad sui naturā: ve d[icit] in glo. q[uo]d d[icit] s[ic] s[ic] vbo.
z q[ui] in glo. p[ro]p[ter] alias d[icit] s[ic] v[er]o et[er]na altera. q[uo]d for
te h[ab]audiens est de mēre: q[uo]d p[er] si resoluta nō p[re]dictio
in p[ro]p[ter]is vt si dixisset p[re]sencib[us] d[icit] p[er] tūm p[er] q[ui] al
ter. p[er] d[icit]io vltierat. z est s[ic] alteratio quā s[ic] ea
cōpl. d[icit] elec. In pleriq[ue]. S[ic] p[on]e q[ui] desponsu p[ro]p[ter] iude
fauult solenita ordis iudicarij: postea penitē pres & vo
lūr & p[re]cedere sine figura nūq[ue] deiceps illis innuit: pore
rit seruare solenita: Vide p[ro]p[ter] sic g[ra]m[atica] semel de re
gu. iur. li. vi. cu[m] s[ic] p[er] cor. & vnicu acru q[ui] renuntia & co
sentit. & p[er] tūm accepitissim. vbi de h[ab]e. de offi. delet. g[ra]m. de
ap. sollicitudinē & suffici semel factu: q[ui] ma. accu. pos. fi
sup. & pp[er] sui p[ri]oritate iste vie p[ro]ludiales vident[ur]: & sic
vna electa nō ve[n]it alia: de p[ro]p[ter] s[ic] vno. de elec. ve. q[ui].
li. vi. Itē uniformis d[icit] esse finis p[ro]p[ter]o: de baptis. ma
lores an mediū. de ap. scđo regris. Dis rōmib[us] puro &
si pres exp[re]mis p[re]seruerit & iudec in cora lice vel simili
seruaret o[ste]nes iudicarij: q[ui] inuitu iudice q[ui] sic incho
aut p[re]cedere penitē nō potuerit. vbi s[ic] nō p[re]seruerit
exp[re]mis h[ab]e. nō p[re]dicere: puro & in occurribus postea z
decreto potuerunt: facili p[re]cedens ibi in toto vel in pte.
Itē singulare actus iudicij sum p[er] se acrus p[re]cessi vñ
singularis inieculat: de libel. obla. cu[m] rub. seq. bā s[ic] q[uo]d
scripti post Vin. & Cōpo. & rescrip. de leccus. v. in pn. q[uo]d
et[er]na. Null. in spe. de ap. s[ic] restar. s[ic] z no. fm. Vin. de
elec. h[ab]i. v. quid si reus. d. Prope[r] h. Posset em[er]it
esse alia c[on]sideratio. & Irritatis. Iho iure. vt alias
de li. p[ro]p[ter]a. c. vno. & t[em]p[or]e. accedens. i. t. q[ui]. f. Irrit
atus. Per s[ic]nam. alleg. de re iudi. cum ca. & c. cum Ber
toldus in li. & p[er] cor. h[ab]e fini di iura. calu. c. j. t. q[ui]. rū. in
fi. li. vi. Et s[ic] clas q[ui] iste finis nō p[er]uerit. naz. s[ic] in causis
que regnū figura iudicij p[re]cedere non p[re]dictib[us] p[er]
bus sine figura nō teneret p[re]cessus: & idem si exp[re]mis con
sentirent: de h[ab]e offi. deleg. de causis in glo. ii. t. q[ui]. q[ui].
In p[ro]mis in li. t. c. seq. & in spe. de sen. pla. h[ab]e luxura. h[ab]e q[ui]
si de parens. q[ui] intellige vt no. de re iudi. c. yle. li. vi.
In. v. glo. Ratio diueritatis p[er]petua: q[ui] in casu isto fit z
lus coe: fed in casu quem ponit l[et]ra res reddit ad us co
mone & ad sui naturā: quod facile sit. xxv. d[icit] ab exor
dio. ff. de pac. si vnu. h[ab]e s[ic] non ve[rt]orū. Naturā h[ab]e
naturā cu[m] ad illā redibimus p[er] intercessionez vrginis
gloriose nos collocet cum electis. Amen.

Cū oīs magistratus p[re]sertim ecclastici in
decidēdī causis & ceteri iurisperiti q[ui]bus in
terp[re]tādi p[ro]siliendios tribu[n]t facultas responsa
sua iuxta p[ro]stitutionez romanoy pontificū que
nō solū in corpore iurū clause reperunt[ur] decisiōes:
V[er]o etiā fini extrauagātiū dispositionē sunt p[er]
laturi: si modo ipsi extrauagātiū bus adūl[er]iū. ep[iscop]i
depositi: ip[er] lectionē nō negligendā censeo.
Quippe fini lata h[ab]et extrauagāte publicatā &
indubitatā est ip[er] iure nulla: ante publicatio
nē vero securus ut nota in. p[ro]moto Clemētinay
in verbo decetero. & in cle. nolētes. d[icit] heretic[us].
S[ic] si est publicata & indubitatā est ip[er] iure null
la tāq[ue] lata h[ab]et legē scriptā. nota Bal. in. l. i. C.
q[ui] p[ro]uocare nō est necesse. & But. in. c. i. t. c. cū
inter. de re iudi. & p[ro]ba in. l. j. h. item cū h[ab]
cas. ff. q[ui] sen. sine ap. ref[er]in. exemplū in extra
uagātiū execrabilis fini abbate in. c. pastoralis
de fi. instru. & l. cū pastoralis. ff. de re iudi.
fini vñā lec. Ideo s[ic] ea papa est p[ro]siliendus: &
si rep[er]it in archivō publico dic[et] indubitatā p[er]
auē. ad hec. C. de fi. instru. & l. celsus. ff. de p[ro]
ba. fini vñā lec. facit. c. ad audiētiā. de p[ro]scrip.
& idem p[ro]sumit q[ui] regit inter extrauagantes.
ff. q. j. qm. p[ro]genito p[er] maxime si rep[er]is glosata
p[ro] doctorē famosum sicut Zen. Laud. Jo. mo.
& alios q[ui] nota. in dicto. c. pastoralis. p[ro]bat. l. j.
in fine. C. de nouo codi. componēdo. & q[uo]d no.
in. l. q. C. de legibus. vel si fuit diu obseruata
vt no. Bar. in. l. fi. sup. extrauaganti qui sunt re
belles de quibus plenus p[er] Bar. in. l. cū pla
nis p[ro]allegh. & But. Abba. & modernos in di
cto. c. pastoralis. vbi fini Boati. p[er] ea dubi
tari ad instar eius quod no. in. c. nemo. d[icit] elec.
in. vj. De quibus etiā p[er] Lod. in concilio. ccl.
q[uo]d incipit in christi nomine. in. p[ro]posito casu vbi
etiā subdit q[ui] si fuisse t[em]p[or]is p[er] declarationem
successoris officiis p[er]petua. Quia declaratio pa
pe etiā ad petitionē singularis p[ro]pone facta ad
legē vel ad ordinationē aliquā p[re]cedentē. l. ge
neralē p[ro]stituit ad omnes p[er] l. fi. C. de legibus.
& no. in. c. in causis. de re iudi. Itē nō est neces
se q[uo]d p[er]ter de datis fini Bar. in dicta data qui
sint rebelles. P[re]missa intelligo d[icit] extrauagā
tibus emanatis post compilationez libri sexti
fini Jo. an. in. p[ro]moto li. vj. ad finem. & in. c. fi.
de hereti. eo. li. Et s[ic] p[er]dicat iuri scriptor[um] dic[et]
plene p[er] Jo. an. Jo. de lig. & Domini[n]icū in. c. j.